

Procjenjivanje postignuća učenika, nastavnika i škola

Radni materijal 6: Lista provjere “Kako procjenjujem svoje učenike?”

Prilikom procjenjivanja postignuća učenika nastavnici bi trebali imati na umu ključna načela sljedeće liste provjere:

- ocjenjivanje učenicima treba pružati podršku: pomoć pri definiranju vlastitog učinka u odnosu na kriterije ocjenjivanja, savjeti za daljnji rad, produbljivanje samospoznaje i samopredodžbe učenika.
- ocjenjivanje treba osposobiti učenike i pomoći im da sami vrednuju svoje znanje i rezultate.
- ocjenjivanje treba biti transparentno: učenici trebaju poznavati temelje procjenjivanja, njegove kriterije, kao i norme koje se upotrebljavaju.
- ocjenjivanje treba biti primjereno sadržajima i ciljevima. Znanje se treba vrednovati drugačije od kompetencija i vještina.
- Nastavnici trebaju imati na umu funkciju selekcije koju vrše ocjenjivanjem. Osim samog sumativnog načina procjenjivanja, u buduće metode i alate procjenjivanja valja uvrstiti i razgovore i izvještaje. Samo se na taj način može unaprijediti otvorenost školskog sustava.
- Testove valja oblikovati tako da provjeravaju način na koji se pristupa zacrtanim ciljevima. (Oni također pružaju informacije o kvaliteti poučavanja koje se koristilo za pristupanje tim ciljevima: rezultati testova stoga ne prikazuju samo učenička postignuća, već i kvalitetu nastavnikovog poučavanja.)

Pitanja za samovrednovanje

Proces učenja učenika:

- Kako mogu biti siguran da su učenici postigli zadane ciljeve?
- Jesu li učenici tijekom procesa učenja redovito imali osjećaj da napreduju?
- Jesu li svjesni svog napretka?
- Pruža li moj način poučavanja jednake mogućnosti uspjeha i dječacima i djevojčicama?
- Promatraju, kontroliraju i unapređuju li učenici svjesno svoje učenje i radne navike?
- Jesu li učenici dobivali smjernice koje su im pomagale u učenju?
- Osvrću li se učenici pri samoprocjenjivanju i na vlastite ciljeve, standarde, kriterije ili potrebe?
- Primjećujem li napredak pojedinačnih učenika?
- Kako mogu prepoznati poteškoće u učenju kod pojedinačnih učenika?
- Na koji način promatram društvenu interakciju u razredu?
- Kako bilježim svoja zapažanja i procjene pojedinačnih učenika i razreda kao cjeline?

Neka pitanja o nastavnikovom procesu učenja:

- Kako, kada i s kim preispitati svoj način poučavanja?
- Na koji način dozvoljavam učenicima da sudjeluju?
- Kako povezujem uspjeh ili neuspjeh svojih učenika s vlastitim načinom poučavanja?
- Kako prepoznajem svoj napredak u poučavanju, te na koji način kao nastavnik učim?